

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

**ΣΥΧΝΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

1. Σε ποια εκπαιδευτικά πλαίσια μπορεί να φοιτήσει ένα παιδί με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες;

Σύμφωνα με το άρθρο 6 του Ν. 3699/2008 (ΦΕΚ 199 Α'/2-10-2008), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει:

Οι μαθητές/τριες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μπορούν να φοιτούν:

α) Σε σχολική τάξη του γενικού σχολείου, εφόσον πρόκειται για μαθητές/τριες με ήπιες μαθησιακές δυσκολίες, υποστηριζόμενοι από τον/την εκπαιδευτικό της τάξης, ο/η οποίος/α συνεργάζεται κατά περίπτωση με τα Κέντρα Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.) ή/και με τους αρμόδιους συμβούλους γενικής εκπαίδευσης και ειδικής και ενταξιακής εκπαίδευσης και τους συμβούλους Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.).

β) Σε σχολική τάξη του γενικού σχολείου, με παράλληλη στήριξη-συνεκπαίδευση, από εκπαιδευτικούς Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (Ε.Α.Ε.), όταν αυτό επιβάλλεται από το είδος και το βαθμό των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών. Η παράλληλη στήριξη παρέχεται:

- σε μαθητές/τριες που μπορούν με κατάλληλη υποστήριξη να παρακολουθήσουν το αναλυτικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα της τάξης,
- σε μαθητές/τριες με σοβαρότερες εκπαιδευτικές ανάγκες όταν στην περιοχή τους δεν υπάρχει άλλο πλαίσιο Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ειδικό σχολείο, τμήμα ένταξης),
- όταν η παράλληλη στήριξη καθίσταται απαραίτητη – βάσει της γνωμάτευσης του ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. – εξαιτίας των ειδικών εκπαιδευτικών τους αναγκών. Στην τελευταία περίπτωση η στήριξη από ειδικό εκπαιδευτικό μπορεί να γίνεται σε μόνιμη και προγραμματισμένη βάση.

Την παράλληλη στήριξη εισηγείται **αποκλειστικά το οικείο ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.** το οποίο με γραπτή γνωμάτευσή του καθορίζει τις ώρες

παράλληλης στήριξης κατά περίπτωση. **Οι αιτήσεις για παράλληλη στήριξη υποβάλλονται στη διεύθυνση του σχολείου** και μέσω της οικείας Διεύθυνσης Εκπαίδευσης διαβιβάζονται στη Διεύθυνση Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων για έγκριση και προγραμματισμό εκτέλεσης.

Ο χρόνος υποβολής αιτήσεων παροχής παράλληλης στήριξης από εκπαιδευτικό Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης ορίζεται στην ετησίως εκδιδόμενη σχετική εγκύκλιο. Η υποβολή αιτήσεων για την πρώτη φάση εγκρίσεων παράλληλης στήριξης γίνεται στο τέλος του προηγούμενου διδακτικού έτους. Η υποβολή αιτήσεων για τη δεύτερη φάση εγκρίσεων παράλληλης στήριξης γίνεται από την έναρξη του σχολικού έτους μέχρι και την 20ή Οκτωβρίου.

γ) Σε ειδικώς οργανωμένα και καταλλήλως στελεχωμένα Τμήματα Ένταξης (Τ.Ε.) που λειτουργούν μέσα στα σχολεία γενικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης. Στα Τ.Ε. των σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης οι μαθητές/τριες υποστηρίζονται από εκπαιδευτικούς των κλάδων **ΠΕ61 ή ΠΕ60 με εξειδίκευση στην Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση (Ε.Α.Ε.)** για τα νηπιαγωγεία και από εκπαιδευτικούς των κλάδων **ΠΕ71 ή ΠΕ70 με εξειδίκευση στην Ε.Α.Ε.** για τα δημοτικά σχολεία. Στα Τ.Ε. των σχολικών μονάδων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης οι μαθητές/τριες υποστηρίζονται από εκπαιδευτικούς των κλάδων **ΠΕ02 (ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ), ΠΕ03 (ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ) και ΠΕ04 (ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ) με εξειδίκευση στην Ε.Α.Ε.** Στα Τ.Ε. οι μαθητές/τριες με προβλήματα όρασης ή ακοής μπορεί να υποστηρίζονται επιπλέον και από εκπαιδευτικούς άλλων κλάδων. Τα Τ.Ε. λειτουργούν με δύο (2) διαφορετικούς τύπους προγραμμάτων:

α) **Κοινό και εξειδικευμένο πρόγραμμα,** που καθορίζεται με πρόταση του οικείου ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. για τους μαθητές/τριες με ηπιότερης μορφής ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, το οποίο για κάθε μαθητή/τρια **δεν θα υπερβαίνει τις δεκαπέντε (15) διδακτικές ώρες**

εβδομαδιαίως.

ββ) **Εξειδικευμένο ομαδικό ή εξατομικευμένο πρόγραμμα διευρυμένου ωραρίου, που καθορίζεται με πρόταση του οικείου ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.,** για τους/τις μαθητές/τριες με σοβαρότερης μορφής ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, οι οποίες δεν καλύπτονται από αντίστοιχες με το είδος και το βαθμό αυτοτελείς σχολικές μονάδες. Το εξειδικευμένο πρόγραμμα μπορεί να είναι ανεξάρτητο από το κοινό, σύμφωνα με τις ανάγκες των μαθητών/τριών.

Όταν η φοίτηση των μαθητών/τριών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες καθίσταται ιδιαίτερα δύσκολη στα σχολεία του κοινού εκπαιδευτικού προγράμματος ή στα τμήματα ένταξης, λόγω των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών τους, η εκπαίδευση των μαθητών/τριών αυτών παρέχεται:

α) Σε αυτοτελείς Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (Σ.Μ.Ε.Α.Ε.). Αυτές είναι:

- Για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση: i) Νηπιαγωγεία Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, ii) Δημοτικά Σχολεία Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης.
- Για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση: i) Γυμνάσια Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης ii) Λύκεια Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης.
- Για τη δευτεροβάθμια επαγγελματική εκπαίδευση: i) Ενιαία Ειδικά Επαγγελματικά Γυμνάσια – Λύκεια (ΕΝ.Ε.Ε.ΓΥ.-Λ.), ii) Εργαστήρια Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (Ε.Ε.Ε.Ε.Κ.).

β) Σε σχολεία ή τμήματα που λειτουργούν είτε ως αυτοτελή είτε ως παραρτήματα άλλων σχολείων σε νοσοκομεία, κέντρα αποκατάστασης, ιδρύματα αγωγής ανηλίκων, ιδρύματα χρονίως πασχόντων ή Υπηρεσίες εκπαίδευσης και αποκατάστασης των Μονάδων Ψυχικής Υγείας, εφόσον σε αυτά διαβιούν άτομα σχολικής ηλικίας με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. **Οι εκπαιδευτικές**

αυτές δομές θεωρούνται Σ.Μ.Ε.Α.Ε, που υπάγονται στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, εμπίπτουν στο πλαίσιο της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης παιδιών σχολικής ηλικίας και εφαρμόζουν εκπαιδευτικά προγράμματα που εποπτεύονται από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων.

2. Από ποιους φορείς γίνεται η αξιολόγηση της αναπηρίας ή/και των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών των μαθητών/τριών;

Σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5 του Ν.3699/2008 (ΦΕΚ 199 Α'/2-10-2008), όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν:

Η αναπηρία η/και οι ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών/τριών διερευνώνται και διαπιστώνονται, κατά το λόγο αρμοδιότητάς τους, από:

1. τα Κέντρα Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.),
2. τις Ανώτατες Υγειονομικές Επιτροπές Πιστοποίησης Αναπηρίας της παρ. 2 του άρθρου 17 του Ν. 4058/2012 (ΦΕΚ 63 Α'/22-3-2012),
3. τα Κέντρα Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.),
4. τα Κοινοτικά Κέντρα Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων (Κο.Κ.ε.Ψ.Υ.Π.Ε.),
5. τα Κέντρα Ψυχικής Υγείας και

6. το Παιδικό Αναπτυξιακό Κέντρο «Μιχαλήναιο» του Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Αττικής.

Ειδικότερα, επισημαίνεται ότι:

1. Οι αισθητηριακές διαταραχές της όρασης και της ακοής, τα κινητικά ή άλλα σωματικά προβλήματα, οι ψυχικές και νοητικές αναπηρίες, καθώς και τα σοβαρά ή χρόνια προβλήματα υγείας πιστοποιούνται με ιατρική γνωμάτευση από τα Κέντρα Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) και τις Ανώτατες Υγειονομικές Επιτροπές Πιστοποίησης Αναπηρίας της παραγράφου 2 του άρθρου 17 του Ν. 4058/2012 (ΦΕΚ 63 Α'/22-3-2012), η οποία αναφέρει το ποσοστό, το είδος, τη βαρύτητα της αναπηρίας και τη χρονική διάρκεια ισχύος της γνωμάτευσης. **Αν ο μαθητής/τρια δεν έχει πιστοποιηθεί από ΚΕ.Π.Α. ή Ανώτατες Υγειονομικές Επιτροπές Πιστοποίησης Αναπηρίας και μέχρις ότου πιστοποιηθεί, γίνονται δεκτές γνωματεύσεις από δημόσια νοσοκομεία.**
2. Τα ΚΕ.Π.Α., οι Ανώτατες Υγειονομικές Επιτροπές Πιστοποίησης Αναπηρίας, τα Κο.Κ.ε.Ψ.Υ.Π.Ε., τα Κέντρα Ψυχικής Υγείας και το Παιδικό Αναπτυξιακό Κέντρο «Μιχαλήναιο» του Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Αττικής **ΔΕΝ** έχουν αρμοδιότητα για τα ζητήματα για τα οποία επιφυλάσσεται αποκλειστική αρμοδιότητα στα Κέντρα Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.).

3. Για ποια ζητήματα έχουν τα ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. αποκλειστική αρμοδιότητα ως προς την αξιολόγηση;

Σύμφωνα με το άρθρο 11 του Ν. 4823/21 (ΦΕΚ 136 Α'/3-8-2021):

Τα Κέντρα Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.) έχουν **κατ' αποκλειστικότητα** τις κάτωθι αρμοδιότητες:

1. τη σύνταξη εισήγησης για την **κατάταξη, εγγραφή, μετεγγραφή και φοίτηση στην κατάλληλη σχολική μονάδα** των μαθητών/τριων με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, καθώς και για **το κατάλληλο πλαίσιο εξατομικευμένης υποστήριξης**, δηλαδή παράλληλη στήριξη ή φοίτηση σε τμήμα ένταξης σε σχολική μονάδα της γενικής εκπαίδευσης.
2. τη **σύνταξη εξατομικευμένων αξιολογικών εκθέσεων** για τους μαθητές/τριες της περιοχής αρμοδιότητάς τους, στις οποίες αναφέρονται οι σύγχρονες **εκπαιδευτικές προσεγγίσεις, τα εκπαιδευτικά βοηθήματα, τα καινοτόμα μέσα ή οι υπηρεσίες προηγμένης τεχνολογίας** που μπορούν να υποστηρίξουν τη λειτουργική συμμετοχή όλων των μαθητών/τριων στην εκπαιδευτική διαδικασία.
3. τη **σύνταξη αξιολογικής έκθεσης** για τους μαθητές/τριες της δημόσιας ή της ιδιωτικής εκπαίδευσης για τις **ειδικές ρυθμίσεις, διευθετήσεις ή εύλογες προσαρμογές**, όπως η παροχή περισσότερου χρόνου, η χρήση υποστηρικτικών τεχνολογιών, η παροχή δια ζώσης διευκόλυνσης και η παροχή των θεμάτων σε προσβάσιμη μορφή, ανάλογα με το είδος αναπηρίας ή/και τις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και τους περιορισμούς που συνεπάγονται, για την **απρόσκοπτη συμμετοχή στις ενδοσχολικές, προαγωγικές και απολυτήριες εξετάσεις** της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, στις μεταγυμνασιακές και μεταλυκειακές σπουδές, **στις εισαγωγικές πανελλαδικές εξετάσεις**, καθώς και στις **εξετάσεις για την απόκτηση του κρατικού πιστοποιητικού γλωσσομάθειας και του κρατικού πιστοποιητικού πληροφορικής**.
4. τη λήψη της απόφασης για **αντικατάσταση των γραπτών δοκιμασιών**, για τους μαθητές/τριες της δημόσιας ή της ιδιωτικής εκπαίδευσης με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, **με προφορικές ή άλλης μορφής**, ως προς τον τρόπο διατύπωσης και το μορφότυπο των θεμάτων, δοκιμασίες στις εξετάσεις ύστερα από εμπειριστατωμένη αιτιολόγηση, ανάλογα με το είδος της αναπηρίας ή/και των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών.

4.Από ποιόν φορέα γίνεται η επιλογή της κατάλληλης σχολικής μονάδας ή του κατάλληλου πλαισίου εξατομικευμένης υποστήριξης (π.χ. παράλληλη στήριξη, τμήμα ένταξης) για τους μαθητές/τριες με αναπηρία ή/ και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες;

Σύμφωνα με το άρθρο 11 του Ν.4823/2021 (ΦΕΚ 136 Α'/3-8-2021):

Τα Κέντρα Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.) έχουν αποκλειστική αρμοδιότητα για τη σύνταξη εισήγησης για την κατάταξη, εγγραφή, μετεγγραφή και φοίτηση στην κατάλληλη σχολική μονάδα των μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες καθώς και για το κατάλληλο πλαίσιο εξατομικευμένης υποστήριξης, δηλαδή παράλληλη στήριξη ή φοίτηση σε τμήμα ένταξης σε σχολική μονάδα της γενικής εκπαίδευσης.

5. Πότε και πώς μπορεί να υποβληθεί αίτημα για την αξιολόγηση ενός/μιας μαθητή/τριας από τα ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.;

Σύμφωνα με τις παρ. 7-9 του άρθρου 11 και την παρ. 9 του άρθρου 17 του Ν.4823/2021 (ΦΕΚ 136 Α' 3-8-2021):

Τα Κέντρα Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.) διενεργούν ατομικές αξιολογήσεις και εκδίδουν αξιολογικές εκθέσεις στις εξής περιπτώσεις:

1) Ύστερα από αίτημα των γονέων ή κηδεμόνων προς το ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.

- Σε κάθε περίπτωση, οι γονείς ή κηδεμόνες μπορούν να απευθύνονται απευθείας στο ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. για την υποβολή αίτησης αξιολόγησης του τέκνου τους.
- Το ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. πριν από την έκδοση αξιολογικής έκθεσης συνεργάζεται με την αντίστοιχη σχολική μονάδα. Αν στη σχολική μονάδα υπάρχει Επιτροπή Διεπιστημονικής Υποστήριξης (Ε.Δ.Υ.), απαιτείται η δράση της Ε.Δ.Υ., κατά τον λόγο των αρμοδιοτήτων της, πριν την έκδοση αξιολογικής έκθεσης. Το ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. πριν από την έκδοση αξιολογικής έκθεσης ζητά από τη σχολική μονάδα αντίγραφο πρακτικού της συνεδρίας του Συλλόγου Διδασκόντων το οποίο περιλαμβάνει περιγραφική παιδαγωγική έκθεση σχετική με τη μαθησιακή επίδοση και συμπεριφορά του μαθητή/τριας.

2) (α) Ύστερα από τεκμηριωμένη εισήγηση της Επιτροπής Διεπιστημονικής Υποστήριξης (Ε.Δ.Υ.)

- Για την αξιολόγηση και την έκδοση σχετικής αξιολογικής έκθεσης απαιτείται η συναίνεση των γονέων ή κηδεμόνων. Η συναίνεση δηλώνεται εγγράφως.
- Οι γονείς ή κηδεμόνες καλούνται στις συνεδριάσεις της Ε.Δ.Υ., εφόσον το επιθυμούν, προκειμένου να εκθέσουν τις απόψεις τους.

Από την εισήγηση του αρμόδιου, κατά περίπτωση, οργάνου πρέπει να προκύπτει η περιγραφική-εκπαιδευτική αξιολόγηση του/της μαθητή/τριας. Στην εισήγηση προσαρτάται η δήλωση συναίνεσης των γονέων ή κηδεμόνων για την αξιολόγηση και την έκδοση σχετικής αξιολογικής έκθεσης.

(β) Ύστερα από εισήγηση του συλλόγου διδασκόντων προς τα ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ (μόνο στις περιπτώσεις που δεν λειτουργεί στο σχολείο Ε.Δ.Υ.)

- Αν στη σχολική μονάδα δεν λειτουργεί Ε.Δ.Υ., η εισήγηση του συλλόγου διδασκόντων προς το ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. υποβάλλεται έπειτα από γνώμη του/της Συμβούλου Εκπαίδευσης της Ειδικής Αγωγής και Ενταξιακής Εκπαίδευσης που έχει την παιδαγωγική ευθύνη της σχολικής μονάδας ως προς την ενταξιακή εκπαίδευση ή, εφόσον δεν υφίσταται, έπειτα από γνώμη του Συμβούλου Εκπαίδευσης που έχει την παιδαγωγική ευθύνη της σχολικής μονάδας.
- Οι γονείς ή κηδεμόνες καλούνται στις συνεδριάσεις του συλλόγου διδασκόντων, εφόσον το επιθυμούν, προκειμένου να εκθέσουν τις απόψεις τους. Από την εισήγηση του αρμόδιου, κατά περίπτωση, οργάνου πρέπει να προκύπτει η περιγραφική-εκπαιδευτική αξιολόγηση του μαθητή/τριας. Στην εισήγηση προσαρτάται η δήλωση συναίνεσης των γονέων ή κηδεμόνων για την αξιολόγηση και την έκδοση σχετικής αξιολογικής έκθεσης.
- Για την αξιολόγηση και την έκδοση σχετικής αξιολογικής έκθεσης από τα ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ απαιτείται η συναίνεση των γονέων ή κηδεμόνων. Η συναίνεση δηλώνεται εγγράφως.

3) Όταν διαπιστώνεται σχετική ανάγκη από τις δράσεις διερεύνησης εκπαιδευτικών και ψυχοκοινωνικών αναγκών

Τα ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ., εκτός από περιπτώσεις ατομικής αξιολόγησης και υποστήριξης, διερευνούν και αιτήματα που υποβάλλονται από τους συλλόγους διδασκόντων των σχολικών μονάδων και αφορούν σε θέματα των αρμοδιοτήτων τους. Τα αιτήματα αυτά συνοδεύονται από

το σχετικό πρακτικό του συλλόγου διδασκόντων, το οποίο περιλαμβάνει την τεκμηρίωση της αναγκαιότητας της σχετικής παρέμβασης από πλευράς του ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ., περιγραφική έκθεση των μέτρων που έχουν ληφθεί από τη σχολική μονάδα για το προς παρέμβαση θέμα και τα σχετικά αποτελέσματα.

6. Μέχρι ποια ηλικία μπορούν να αξιολογούνται οι μαθητές/τριες από τα ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.;

Σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 4 του Ν. 3699/2008 (ΦΕΚ 199 Α'/2-10-2008) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει:

- Τα Κέντρα Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.) **δύνανται να αξιολογούν μαθητές/τριες που φοιτούν μέχρι και τη Γ' τάξη Λυκείου όλων των τύπων και έως το δέκατο όγδοο (18ο) έτος της ηλικίας τους.**
- Ειδικά για την αξιολόγηση των **Ειδικών Μαθησιακών Δυσκολιών**, στα ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. μπορούν να παραπέμπονται μαθητές/τριες που φοιτούν μέχρι και την Α' τάξη Λυκείου όλων των τύπων, οι οποίοι δεν έχουν συμπληρώσει το δέκατο όγδοο (18ο) έτος της ηλικίας τους.

Άτομα άνω των δεκαοκτώ (18) ετών, που έχουν μέχρι την ηλικία αυτήν αξιολογηθεί από ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. ως άτομα με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. για την έκδοση αξιολογικών εκθέσεων που αφορούν στη φοίτηση σε εκπαιδευτικές δομές, εφόσον δεν έχουν υπερβεί το τριακοστό (30ό) έτος της ηλικίας τους.

7. Από ποιους γίνεται η ατομική αξιολόγηση των μαθητών/τριών από τα ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.;

Σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5 του Ν. 3699/2008 (ΦΕΚ 199 Α'/2-10-2008), όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν:

Η ατομική αξιολόγηση των μαθητών/τριών πραγματοποιείται από διεπιστημονική ομάδα, που απαρτίζεται από:

- έναν (1) εκπαιδευτικό Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (Ε.Α.Ε.) Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης των κλάδων ΠΕ02 Φιλολόγων ή ΠΕ03 Μαθηματικών ή ΠΕ04 Φυσικών Επιστημών,
- έναν (1) Ψυχολόγο ΠΕ23 και
- έναν (1) Κοινωνικό Λειτουργό ΠΕ30.

Στη διεπιστημονική ομάδα καλούνται και μέλη οποιουδήποτε κλάδου του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), καθώς και εκπαιδευτικοί Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, κατά περίπτωση, η συνδρομή των οποίων κρίνεται απαραίτητη για την έκδοση της σχετικής αξιολογικής έκθεσης, οι οποίοι υπηρετούν στο οικείο Κέντρο Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.) ή σε άλλο ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. της Περιφερειακής Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Ειδικά για τον προσδιορισμό των εκπαιδευτικών αναγκών και τον σχεδιασμό του Εξατομικευμένου Προγράμματος Εκπαίδευσης (Ε.Π.Ε.) των μαθητών/τριών με διαταραχές όρασης ή ακοής, κινητικές αναπηρίες, χρόνια νοσήματα, ψυχικές διαταραχές, διαταραχές αυτιστικού φάσματος, καθώς και όσων άλλων λαμβάνουν φαρμακευτική αγωγή, η οποία είναι δυνατόν να επηρεάσει τη μαθησιακή τους ικανότητα, τα ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. ή η Επιτροπή Διεπιστημονικής Υποστήριξης (Ε.Δ.Υ.) συνεργάζονται με τις ιατρικές και ψυχοκοινωνικές

υπηρεσίες κατά τον λόγο των αρμοδιοτήτων τους.

Αν η διεπιστημονική ομάδα του ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. ή η Ε.Δ.Υ. έχει σαφείς ενδείξεις παιδικής κακοποίησης ή γονεϊκής παραμέλησης, το αρμόδιο ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. ή η Ε.Δ.Υ. συνεργάζεται με τις ιατρικές, κοινωνικές και άλλες αρμόδιες υπηρεσίες, καθώς και με τις αρμόδιες δικαστικές και εισαγγελικές αρχές.

8. Τι περιλαμβάνει και από τι συνοδεύεται η αξιολογική έκθεση των μαθητών/τριών από τα ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. (Κέντρα Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης);

Σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5 του Ν. 3699/2008 (ΦΕΚ 199 Α'/2-10-2008), όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν:

Μετά από το τέλος της αξιολόγησης **η διεπιστημονική ομάδα συντάσσει αξιολογική έκθεση, στην οποία προσδιορίζονται και περιγράφονται:**

- το είδος των εκπαιδευτικών αναγκών ή/και των μαθησιακών ή ψυχοκοινωνικού τύπου δυσκολιών του/της μαθητή/τριας,
- οι κλίσεις και τα ενδιαφέροντά του/της, καθώς και οι πιθανοί φραγμοί στη μάθηση που προκύπτουν από το σχολικό περιβάλλον,
- το κατάλληλο εκπαιδευτικό πλαίσιο ένταξης και φοίτησης, η αλλαγή σχολικού πλαισίου, όποτε κρίνεται σκόπιμη,

- η αναγκαία ψυχοπαιδαγωγική και διδακτική υποστήριξη, καθώς και
- τα απαραίτητα τεχνικά βοηθήματα και εκπαιδευτικά υλικά που διευκολύνουν την εκπαίδευση και την επικοινωνία του/της μαθητή/τριας.

Η αξιολογική έκθεση συνοδεύεται από πλαίσιο Εξατομικευμένου Προγράμματος Εκπαίδευσης (Ε.Π.Ε.), το οποίο περιλαμβάνει βασικούς άξονες και γενικές υποδείξεις. Η διαμόρφωση των βασικών αξόνων του Ε.Π.Ε. γίνεται υποχρεωτικά σε συνεργασία με την Επιτροπή Διεπιστημονικής Υποστήριξης (Ε.Δ.Υ.), τους γονείς ή κηδεμόνες του/της μαθητή/τριας με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή και τον/την ίδιο/ιδία τον/την μαθητή/τρια, όπου αυτό καθίσταται δυνατόν, μέσω πρωτοκόλλου συνεργασίας. Η άποψη των γονέων ή κηδεμόνων λαμβάνεται υποχρεωτικά υπόψη για την τελική διαμόρφωση του Ε.Π.Ε. και για την τελική αξιολογική έκθεση.

Η τελική αξιολογική έκθεση και οι βασικοί άξονες του Εξατομικευμένου Προγράμματος Εκπαίδευσης (Ε.Π.Ε.) παραδίδονται στους γονείς ή τους κηδεμόνες και κοινοποιούνται με εμπιστευτική αλληλογραφία στη σχολική μονάδα, στην οποία φοιτά ο/η μαθητής/τρια, εφόσον τούτο ορίζεται στο σχετικό πρωτόκολλο συνεργασίας.

9. Με ποιον τρόπο μπορούν να υποστηρίζονται οι μαθητές/μαθήτριες από τη στιγμή της υποβολής της αίτησης αξιολόγησης στα ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. και μέχρι την έκδοση της αξιολογικής έκθεσης;

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν.3699/2008 (ΦΕΚ 199 Α'/2-10-2008), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει:

Με μόνη την εισήγηση της Επιτροπής Διεπιστημονικής Υποστήριξης (Ε.Δ.Υ.) ή του συλλόγου διδασκόντων, η οποία υποβάλλεται μετά από γνώμη του/της Συμβούλου Εκπαίδευσης Ε.Α.Ε., ο οποίος έχει την παιδαγωγική ευθύνη της σχολικής μονάδας για την ενταξιακή εκπαίδευση ή, εάν δεν υφίσταται, του/της Συμβούλου Εκπαίδευσης που έχει την παιδαγωγική ευθύνη της σχολικής μονάδας, οι μαθητές/τριες μπορούν να υποστηρίζονται από τα Τμήματα Ένταξης με τη συναίνεση των γονέων ή κηδεμόνων, μέχρι την έκδοση της αξιολογικής έκθεσης από το Κέντρο Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.).

10. Σε ποιες περιπτώσεις γίνεται επαναξιολόγηση των μαθητών/τριών από τα ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.;

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν.3699/2008 (ΦΕΚ 199 Α'/2-10-2008), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει:

Αν δεν ορίζεται άλλως, οι αξιολογικές εκθέσεις των Κέντρων Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.), των Κοινοτικών Κέντρων Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων (Κο.Κ.ε.Ψ.Υ.Π.Ε.), των Κέντρων Ψυχικής Υγείας και του Παιδικού Αναπτυξιακού Κέντρου «Μιχαλήνιο» του Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Αττικής έχουν μόνιμη ισχύ. Οι αποφάσεις για κατάλληλο πλαίσιο στήριξης, παράλληλη στήριξη, κατ' οίκον διδασκαλία, όπου απαιτείται εξειδίκευση ειδικής αγωγής

και παροχή Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού (Ε.Β.Π.) επανακαθορίζονται σε χρονικά διαστήματα που προσδιορίζονται υποχρεωτικά στην αξιολογική έκθεση του ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.. Το χρονικό διάστημα ισχύος της αξιολογικής έκθεσης του ως άνω εδαφίου δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία (3) σχολικά έτη.

11. Τι μπορεί να κάνει ένας γονέας αν δε συμφωνεί με την αξιολογική έκθεση του ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. ή αν υπάρχει διάσταση απόψεων μεταξύ αξιολογικών φορέων;

Σύμφωνα με τις παραγράφους 5-7 του άρθρου 5 του Ν.3699/2008 (ΦΕΚ 199 Α'/2-10-2008) στις περιπτώσεις όπου:

1. υφίσταται διάσταση μεταξύ της αξιολογικής έκθεσης του Κέντρου Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.) και της αντίστοιχης γνωμάτευσης των Κοινοτικών Κέντρων Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων (Κο.Κ.ε.Ψ.Υ.ΠΕ.) ή Κέντρου Ψυχικής Υγείας ή του Παιδικού Αναπτυξιακού Κέντρου «Μιχαλήνιο» του Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Αττικής ή
2. υφίσταται διαφωνία των γονέων ή κηδεμόνων του μαθητή με την αξιολογική έκθεση του ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.,

Οι γονείς ή κηδεμόνες δύνανται να προσφύγουν στην Ειδική Διαγνωστική Επιτροπή Αξιολόγησης (Ε.Δ.Ε.Α.), η οποία λειτουργεί σε κάθε Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, εντός τριάντα (30) ημερών από τη λήψη της αξιολογικής έκθεσης του ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ..

Η Ε.Δ.Ε.Α. συγκροτείται με απόφαση του Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης και αποτελείται από:

α) έναν/μια (1) Σύμβουλο Εκπαίδευσης Ειδικής Αγωγής και Ενταξιακής Εκπαίδευσης ως πρόεδρο,

β) έναν/μια (1) Σύμβουλο Εκπαίδευσης της βαθμίδας εκπαίδευσης, από την οποία προέρχεται ο/η αξιολογούμενος/η μαθητής/τρια,

γ) έναν/μια (1) Διευθυντή/ντρια Σχολικής Μονάδας Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (Σ.Μ.Ε.Α.Ε.) αυξημένων προσόντων της βαθμίδας εκπαίδευσης, από την οποία προέρχεται ο/η αξιολογούμενος/η μαθητής/τρια,

δ) έναν/μια (1) Σύμβουλο Εκπαίδευσης ΠΕ23 Ψυχολόγων και

ε) έναν/μια (1) Σύμβουλο Εκπαίδευσης ΠΕ30 Κοινωνικών Λειτουργών, με τους αναπληρωτές/τριες τους.

Ως μέλη της Ε.Δ.Ε.Α. ορίζονται στελέχη εκπαίδευσης που υπηρετούν σε δομές της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (Ε.Α.Ε.) της Περιφερειακής Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ή στελέχη, των οποίων η αρμοδιότητα εκτείνεται στις Περιφερειακές Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Η Ε.Δ.Ε.Α. δύναται πριν από την έκδοση της απόφασής της:

α) να καλεί εκπαιδευτικούς ή μέλη του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) οποιασδήποτε ειδικότητας που υπηρετούν στην Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, εφόσον η συνδρομή τους στη λήψη της απόφασης κρίνεται

αναγκαία, και

β) να ζητά οποιοδήποτε πρόσθετο στοιχείο κρίνει απαραίτητο σε σχέση με τον/την μαθητή/τρια, για την αξιολόγηση του/της οποίου/ας οφείλει να αποφανθεί.

Οι γονείς ή κηδεμόνες του/της μαθητή/τριας δύνανται να επιλέξουν και έναν/μία εμπειρογνώμονα, ο/η οποίος/α γνωμοδοτεί ενώπιον της Ε.Δ.Ε.Α., χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Επισημαίνεται ότι:

- **Η αξιολογική έκθεση της Ε.Δ.Ε.Α. είναι οριστική,**
- **Μέχρι την έκδοση της αξιολογικής έκθεσης της Ε.Δ.Ε.Α. υπερισχύει η αξιολογική έκθεση του ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.,**
- **Οι αξιολογικές εκθέσεις της Ε.Δ.Ε.Α. κοινοποιούνται με εμπιστευτική αλληλογραφία στο αρμόδιο ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. και τη σχολική μονάδα, στην οποία φοιτά ο/η μαθητής/τρια,**
- **Αν υπάρχει διάσταση απόψεων μεταξύ των αξιολογικών εκθέσεων των ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. και των Κο.Κ.ε.Ψ.Υ..Π.Ε. ή των Κέντρων Ψυχικής Υγείας ή του Παιδικού Αναπτυξιακού Κέντρου «Μιχαλήνιο» του Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Αττικής για τον/την ίδιο/α μαθητή/τρια και οι γονείς ή κηδεμόνες δεν προσφεύγουν στην Ε.Δ.Ε.Α., υπερισχύει η αξιολογική έκθεση των ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ..**

12. Ποια διαδικασία ακολουθείται για την παροχή τεχνικών βοηθημάτων και υπηρεσιών προηγμένης τεχνολογίας σε μαθητές/τριες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες;

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 3699/2008 (ΦΕΚ 199 Α'/2-10-2008) , όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει:

μετά το τέλος της αξιολόγησης η διεπιστημονική ομάδα του Κέντρου Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.) **συντάσσει αξιολογική έκθεση**, στην οποία, μεταξύ άλλων, **προσδιορίζονται τα απαραίτητα τεχνικά βοηθήματα και εκπαιδευτικά υλικά** που διευκολύνουν την εκπαίδευση και την επικοινωνία του/της μαθητή/τριας.

Για τη σύνταξη της εν λόγω εισήγησης προαπαιτείται η πιστοποίηση της αναπηρίας.

Συμπληρωματικά με τα ανωτέρω επισημαίνεται ότι **σε μαθητές/τριες της δημόσιας εκπαίδευσης έως 20 ετών** οι οποίοι/ες φοιτούν στα δημόσια σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που υπάγονται στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων (Υ.ΠΑΙ.Θ.) **και έχουν προβλήματα ακοής, παρέχονται από το Υ.ΠΑΙ.Θ., ακουστικά βαρηκοΐας** βάσει της υπ' αρ. πρωτ. 158014/Γ6/10 (ΦΕΚ 1986 Β'/23-12-2010) Κοινής Υπουργικής Απόφασης της Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων και του Υφυπουργού Οικονομικών.

13. Πώς μπορεί ένας/μία μαθητής/τρια να έχει παράλληλη στήριξη στο γενικό σχολείο;

Σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 6 του Ν. 3699/2008 (ΦΕΚ 199 Α'/2-10-2008) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει:

Η παράλληλη στήριξη παρέχεται από εκπαιδευτικούς Ειδικής Αγωγής & Εκπαίδευσης, όταν αυτό επιβάλλεται από το είδος και το βαθμό των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών τους. Αναλυτικότερα, η παράλληλη στήριξη παρέχεται:

- α) σε μαθητές/τριες που μπορούν με κατάλληλη ατομική υποστήριξη να παρακολουθήσουν το αναλυτικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα της τάξης,
- β) σε μαθητές/τριες με σοβαρότερες εκπαιδευτικές ανάγκες όταν στην περιοχή τους δεν υπάρχει άλλο πλαίσιο Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ειδικό σχολείο, τμήμα ένταξης) ή
- γ) όταν καθίσταται απαραίτητη – **βάσει της γνωμάτευσης του Κέντρου Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.)** – εξαιτίας των ειδικών εκπαιδευτικών τους αναγκών.

Την παράλληλη στήριξη εισηγείται αποκλειστικά το οικείο ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. το οποίο με γραπτή γνωμάτευσή του καθορίζει τις ώρες παράλληλης στήριξης κατά περίπτωση.

Επιπλέον επισημαίνεται ότι:

- **Κάθε χρόνο εκδίδεται** από τη Διεύθυνση Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων (Υ.ΠΑΙ.Θ) **εγκύκλιος** που καθορίζει τις προϋποθέσεις και τις διαδικασίες για την έγκριση νέας παράλληλης στήριξης ή την ανανέωσή της σε μαθητές/τριες για τους/τις οποίους/ες είχε υπάρξει έγκριση κατά το προηγούμενο σχολικό έτος.

- **Οι αιτήσεις για παράλληλη στήριξη υποβάλλονται από τους γονείς στη διεύθυνση του σχολείου και μέσω της οικείας Διεύθυνσης Εκπαίδευσης διαβιβάζονται στη Διεύθυνση Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων για έγκριση και προγραμματισμό εκτέλεσης.**
- Ο χρόνος υποβολής αιτήσεων παροχής παράλληλης στήριξης από εκπαιδευτικό Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης ορίζεται στην ετησίως εκδιδόμενη σχετική εγκύκλιο. **Η υποβολή αιτήσεων για την πρώτη φάση εγκρίσεων παράλληλης στήριξης γίνεται στο τέλος του προηγούμενου διδακτικού έτους. Η υποβολή αιτήσεων για τη δεύτερη φάση εγκρίσεων παράλληλης στήριξης γίνεται από την έναρξη του σχολικού έτους μέχρι και την 20ή Οκτωβρίου.**

14. Πώς μπορεί ένας/μια μαθητής/τρια να έχει στήριξη από Ειδικό Βοηθητικό Προσωπικό στο γενικό σχολείο;

Σύμφωνα με τα άρθρα 6 και 18 του Ν.3699/2008 (ΦΕΚ 199 Α΄/2-10-2008) όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν:

- Η υποστήριξη με Ειδικό Βοηθητικό Προσωπικό (Ε.Β.Π.) στο γενικό σχολείο αφορά σε μαθητές/τριες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες οι οποίοι/ες δεν αυτοεξυπηρετούνται και φοιτούν σε σχολεία γενικής εκπαίδευσης ή σε Τμήματα Ένταξης και χρήζουν υποστήριξης **σε θέματα αυτοεξυπηρέτησης, καθημερινής διαβίωσης και λειτουργιών διευκολύνσεων καθώς και για την παράλληλη εκπαίδευσή τους επί θεμάτων κοινωνικής προσαρμογής, αυτόνομης διαβίωσης και δημιουργικών δραστηριοτήτων.**
- Το Ειδικό Βοηθητικό Προσωπικό (Ε.Β.Π.) ασκεί καθήκοντα φροντίδας των μαθητών/τριων και βοηθητικά εκπαιδευτικά καθήκοντα.
- **Οι μαθητές/τριες για τους/τις οποίες παρέχεται στήριξη με Ε.Β.Π., δεν μπορούν να έχουν ταυτόχρονα και παράλληλη στήριξη από εκπαιδευτικό Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης.**

- Η αναγκαιότητα στήριξης από Ειδικό Βοηθητικό Προσωπικό τεκμηριώνεται από γνωμάτευση του οικείου ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.
- Οι προϋποθέσεις και οι διαδικασίες για την έγκριση στήριξης από Ειδικό Βοηθητικό Προσωπικό περιγράφονται σε εγκύκλιο που εκδίδεται κάθε χρόνο από τη Διεύθυνση Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων (Υ.ΠΑΙ.Θ.).
- **Οι αιτήσεις για ειδικό βοηθητικό προσωπικό υποβάλλονται από τους γονείς στη διεύθυνση του σχολείου και μέσω της οικείας Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης διαβιβάζονται στη Διεύθυνση Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης του Υ.ΠΑΙ.Θ.. Τα αιτήματα για υποστήριξη από ειδικό βοηθητικό προσωπικό γίνονται δεκτά, εξετάζονται και προωθούνται καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους.**

Τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις του Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού (Ε.Β.Π.) του κλάδου ΔΕ01, στα σχολεία γενικής εκπαίδευσης ορίζονται στο περιεχόμενο της με την υπ'αρ. πρωτ. 88348/Δ3/2018 (ΦΕΚ 2038 Β' /5-6-2018) κοινής απόφασης της Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων και της Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων όπως αυτή τροποποιήθηκε με την με υπ'αρ. πρωτ. 123276/Δ3/2021 (ΦΕΚ 4706 Β' /12-10-21) κοινή απόφαση της Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων και της Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων και ορίζεται ότι:

«Το Ε.Β.Π. κλάδου ΔΕ01 υποστηρίζει μαθητές/τριες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, που φοιτούν στα σχολεία γενικής εκπαίδευσης και για τους/τις οποίους/ες έχει εκδοθεί απόφαση έγκρισης υποστήριξης κατόπιν σχετικής εισήγησης του Κέντρου Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.), με στόχο την άρση των εμποδίων και την ισότιμη συμμετοχή τους στην εκπαίδευση. Το Ε.Β.Π. τοποθετείται με απόφαση του Διευθυντή Εκπαίδευσης στη σχολική μονάδα και υποστηρίζει μαθητή/τρια ή και μαθητές/τριες για τους οποίους έχει εκδοθεί η ως άνω απόφαση έγκρισης και φοιτούν σε αυτήν. **Η άσκηση των**

καθηκόντων δύναται να επεκτείνεται και σε μαθητές/τριες με έγκριση υποστήριξης συστεγαζόμενων σχολείων με απόφαση του Διευθυντή Εκπαίδευσης εφόσον καλύπτονται οι ανάγκες του/της μαθητή/τριας ή των μαθητών/τριών της σχολικής μονάδας στην οποία υπηρετεί».

15. Πώς μπορεί ένας/μία μαθητής/τρια να έχει στήριξη από Σχολικό Νοσηλευτή στο γενικό σχολείο;

Σύμφωνα με τα άρθρα 6 και 18 του Ν.3699/2008 (ΦΕΚ 199 Α'/2-10-2008) όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν:

- Η υποστήριξη με Σχολικό Νοσηλευτή στο γενικό σχολείο αφορά σε μαθητές/τριες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες που χρήζουν ανάλογης υποστήριξης.
- **Οι μαθητές/τριες για τους/τις οποίους/ες παρέχεται στήριξη με σχολικό νοσηλευτή, δεν μπορούν να έχουν ταυτόχρονα και παράλληλη στήριξη από εκπαιδευτικό Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης.**
- Η αναγκαιότητα στήριξης από σχολικό νοσηλευτή **τεκμηριώνεται από γνωμάτευση δημόσιου νοσοκομείου.**
- Οι προϋποθέσεις και οι διαδικασίες για την έγκριση στήριξης από Σχολικό Νοσηλευτή περιγράφονται σε εγκύκλιο που εκδίδεται κάθε χρόνο από τη Διεύθυνση Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων (Υ.ΠΑΙ.Θ.).
- **Οι αιτήσεις για σχολικό νοσηλευτή υποβάλλονται από τους γονείς στη διεύθυνση του σχολείου και μέσω της οικείας Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης διαβιβάζονται στη Διεύθυνση Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης του Υ.ΠΑΙ.Θ.. Τα αιτήματα για υποστήριξη από Σχολικό Νοσηλευτή γίνονται δεκτά, εξετάζονται και προωθούνται καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους.**

Επιπλέον επισημαίνεται ότι:

Σε εφαρμογή της με αρ. πρωτ. 88348/Δ3/2018 (ΦΕΚ 2038 Β'/5-6-2018)) κοινής απόφασης της Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων και της Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων που τροποποιήθηκε με την 44841/Δ3/22 (ΦΕΚ 2055 Β'/26-04-2022) κοινή απόφαση της Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων και της Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, ο Σχολικός Νοσηλευτής:

“Υποστηρίζει όλους τους/τις μαθητές/τριες της σχολικής μονάδας τοποθέτησης του/της, όπως και της τυχόν συστεγαζόμενης, λαμβάνοντας υπόψη το περιεχόμενο του Ατομικού Δελτίου Υγείας Μαθητή (Α.Δ.Υ.Μ.), ανεξαρτήτως υφιστάμενης ή μη εγκριτικής απόφασης υποστήριξης από σχολικό νοσηλευτή”.

Επιπλέον σύμφωνα με την υπ’αρ. πρωτ. 123276/Δ3/2021 (ΦΕΚ 4706 Β’/12-10-21) κοινή απόφαση της Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων και της Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων που τροποποίησε την υπ’αρ. πρωτ. 88348/Δ3/2018 (ΦΕΚ 2038 Β’/5-6-2018) κοινή απόφαση της Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων και της Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων ισχύουν τα εξής:

«Ο Σχολικός Νοσηλευτής υποστηρίζει μαθητές/τριες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, που φοιτούν σε σχολεία γενικής εκπαίδευσης και για τους οποίους έχει εκδοθεί απόφαση έγκρισης υποστήριξης κατόπιν σχετικής γνωμάτευσης δημοσίου νοσοκομείου. Ο Σχολικός Νοσηλευτής τοποθετείται με απόφαση του Διευθυντή Εκπαίδευσης στη σχολική μονάδα και υποστηρίζει το σύνολο των μαθητών/τριών για τους οποίους έχει εκδοθεί η ως άνω απόφαση έγκρισης και φοιτούν σε αυτήν. Η άσκηση των καθηκόντων του δύναται να επεκτείνεται και σε μαθητές/τριες με έγκριση υποστήριξης συστεγαζόμενων σχολείων με απόφαση του Διευθυντή Εκπαίδευσης».

16. Πώς μπορεί ένας/μια μαθητής/τρια να έχει υποστήριξη από ειδικό βοηθό;

Σύμφωνα με το άρθρο 7 του Ν. 3699/2008 (ΦΕΚ 199 Α’/2-10-2008), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει:

- Οι μαθητές/τριες μπορούν να υποστηρίζονται από ειδικό βοηθό που εισηγείται και διαθέτει η οικογένεια με τη σύμφωνη

γνώμη του Διευθυντή και του Συλλόγου Διδασκόντων της σχολικής μονάδας, είτε αυτοί φοιτούν σε γενικό ή ειδικό σχολείο.

- Οι αιτήσεις των γονέων ή κηδεμόνων των μαθητών/τριών για υποστήριξη από ειδικό βοηθό ή από σχολικό νοσηλευτή, συνοδεύονται από βιογραφικό σημείωμα των προτεινόμενων προσώπων. Επιπλέον, τα προτεινόμενα πρόσωπα υποβάλλουν αντίγραφο του ποινικού τους μητρώου στον Διευθυντή του σχολείου.

Επισημαίνεται ότι για την υποβολή αιτήματος υποστήριξης από ειδικό βοηθό στη σχολική μονάδα φοίτησης δεν τίθεται προθεσμία.

17. Σε ποιες περιπτώσεις επιλέγεται η «κατ' οίκον διδασκαλία»;

Σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 4 του άρθρου 6 του Ν. 3699/2008 (ΦΕΚ 199 Α'/2-10-2008), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει:

- 1) «Η κατ' οίκον διδασκαλία» παρέχεται όταν κρίνεται αναγκαία και αφορά σε μαθητές/τριες με σοβαρά βραχυχρόνια ή χρόνια προβλήματα υγείας, τα οποία δεν επιτρέπουν τη μετακίνηση και φοίτησή τους στο σχολείο.
- 2) Η έγκριση της διδασκαλίας στο σπίτι γίνεται με απόφαση του διευθυντή εκπαίδευσης της αντίστοιχης βαθμίδας στην οποία φοιτά ο/η μαθητής/τρια, κατόπιν αιτιολογημένης πρόσφατης ιατρικής γνωμάτευσης, δημόσιου φορέα, στην οποία αναγράφεται η διάρκεια επιβεβλημένης παραμονής στο σπίτι.
- 3) Στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, οι προαγωγικές ή απολυτήριες εξετάσεις των «κατ' οίκον διδαχθέντων» διέπονται από τις διατάξεις του κανονιστικού πλαισίου των «κατ' ιδίαν διδαχθέντων». Το κανονιστικό πλαίσιο των «κατ' ιδίαν διδαχθέντων» προηγείται υποχρεωτικά της έκδοσης Απόφασης για «κατ' οίκον διδασκαλία».
- 4) Στο πρόγραμμα διδασκαλίας στο σπίτι μπορεί να χρησιμοποιείται και το σύστημα της τηλεεκπαίδευσης.
- 5) Η κατ' οίκον διδασκαλία δεν παρέχεται υποχρεωτικά από εκπαιδευτικό Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης παρά μόνο εάν γνωματεύσει σχετικά το οικείο Κέντρο Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.).

Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 79942/ΓΔ4/2019 (ΦΕΚ 2005 Β'/31-5-2019) κοινή απόφαση της Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων και της Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, **τα παραπάνω δεν ισχύουν για τους/τις μαθητές/τριες της Β' και της Γ' ημερήσιου και εσπερινού ΕΠΑ.Λ. και της Β', Γ' και Δ' των Λυκείων των Ενιαίων Ειδικών Επαγγελματικών Γυμνάσιων - Λυκείων.**

18. Σε ποιες περιπτώσεις επιλέγεται η «κατ' ιδίαν διδασκαλία»;

Οι προϋποθέσεις για την ένταξη των μαθητών/τριών στο πλαίσιο των «κατ' ιδίαν διδαχθέντων» περιγράφονται στα εξής:

A) στο άρθρο 26 της υπ' αριθμ. 77231/ΓΔ4/22 (ΦΕΚ 3323 Β'/28-6-2022) απόφασης της Υφυπουργού Παιδείας και_Θρησκευμάτων, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Στο εν λόγω άρθρο αναφέρεται ότι: «Στην κατηγορία των κατ' ιδίαν διδαχθέντων/χθυσών μαθητών/τριών υπάγονται οι μαθητές/τριες που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 7 του Ν. 1894/1990 (ΦΕΚ 110 Α'/27-8-1990), όπως αντικαταστάθηκε από την παρ. 4 του άρθρου 46 του Ν. 2413/1996 (ΦΕΚ 124 Α'/17-6-1996).

Σύμφωνα με την παρ. 4 του αρ. 46 του Ν. 2413/1996 (ΦΕΚ 124 Α'/17-6-1996), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει:

«Ι. α) Μαθητές/τριες των σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίοι/ες διακόπτουν τη φοίτησή τους εξαιτίας ασθενειών που απαιτούν μακρά νοσοκομειακή ή κατ' οίκον νοσηλεία, στράτευσης, προσωρινής φυλάκισης, παραμονής στο εξωτερικό, ανάληψης εργασίας στο εμπορικό ναυτικό ή για άλλους εξαιρετικούς αντικειμενικούς λόγους, οι οποίοι εμποδίζουν τη φοίτησή τους, μπορεί να χαρακτηρίζονται ως κατ' ιδίαν διδαχθέντες και να παραπέμπονται σε προαγωγικές ή απολυτήριες εξετάσεις για τα μαθήματα της τάξης στην οποία έπρεπε να φοιτήσουν».

Επιπλέον,

B) στο αρθ. 173 του Ν.4823/2021 (ΦΕΚ 136 Α΄/3-8-2021), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει

Σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο,

«1. Οι κηδεμόνες των μαθητών/τριών, ή οι ίδιοι/ιες αν είναι ενήλικοι/ες, οι οποίοι/ες πάσχουν από σοβαρές ψυχικές παθήσεις, δύνανται να υποβάλουν αίτηση για κατ' εξαίρεση ένταξη στην κατηγορία των κατ' ιδίαν διδαχθέντων μαθητών, στις προθεσμίες που ορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις».

19. Τι είναι και από ποιον φορέα συντάσσεται το Εξατομικευμένο Πρόγραμμα Εκπαίδευσης (Ε.Π.Ε.);

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Νόμου 3699/2008 (ΦΕΚ 199 Α΄/2-10-2008), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει και το άρθρο 53 του Ν. 4823/2021 (ΦΕΚ 136 Α΄/3-8-2021):

- Μετά το τέλος της αξιολόγησης από τα Κέντρα Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.), η διεπιστημονική ομάδα συντάσσει έκθεση αξιολόγησης - γνωμάτευση. Η έκθεση αξιολόγησης - γνωμάτευση συνοδεύεται **από πλαίσιο Εξατομικευμένου Προγράμματος Εκπαίδευσης (Ε.Π.Ε.)**, το οποίο περιλαμβάνει βασικούς άξονες και γενικές υποδείξεις. Η διαμόρφωση των βασικών αξόνων του Ε.Π.Ε. γίνεται σε συνεργασία με τον γονέα ή τον κηδεμόνα του/της μαθητή/τριας με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή και τον/την ίδιο/α τον/την μαθητή/τρια, όπου αυτό καθίσταται δυνατόν.
- Η διαμόρφωση των βασικών αξόνων του Ε.Π.Ε. γίνεται σε συνεργασία με την Επιτροπή Διεπιστημονικής Υποστήριξης (Ε.Δ.Υ.), τους γονείς ή κηδεμόνες του μαθητή με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή και τον/την ίδιο/α τον μαθητή/τρια, όπου

αυτό καθίσταται δυνατόν.

- Η τελική αξιολογική έκθεση και οι βασικοί άξονες του Εξατομικευμένου Προγράμματος Εκπαίδευσης (Ε.Π.Ε.) παραδίδονται στους γονείς ή τους κηδεμόνες και κοινοποιούνται με εμπιστευτική αλληλογραφία στη σχολική μονάδα, στην οποία φοιτά ο /η μαθητής/τρια, εφόσον τούτο ορίζεται στο πρωτόκολλο συνεργασίας.

20. Τι είναι οι Ε.Δ.Υ.;

Α) Αναφορικά με τις σχολικές μονάδες γενικής εκπαίδευσης,

Το άρθρο 17 του Ν. 4823/2021 (ΦΕΚ 136 Α΄/3-8-2021), προβλέπει ότι σε κάθε σχολική μονάδα που ανήκει σε Σχολικό Δίκτυο Εκπαιδευτικής Υποστήριξης (Σ.Δ.Ε.Υ.) συγκροτείται Επιτροπή Διεπιστημονικής Υποστήριξης (Ε.Δ.Υ.), με σκοπό την ανάπτυξη **συνεργατικών πρακτικών εκπαιδευτικής αξιολόγησης των μαθητών/τριών της σχολικής κοινότητας, συμβουλευτικής και υποστήριξής τους.**

Ειδικότερα η Ε.Δ.Υ. ασκεί, σε συνεργασία με τα Κέντρα Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.), τις εξής αρμοδιότητες:

- α) Διενεργεί διεπιστημονική εκπαιδευτική αξιολόγηση των εμποδίων εκπαίδευσης, των εκπαιδευτικών αναγκών, του είδους των δυσκολιών και των πιθανών εκπαιδευτικών, ψυχοκοινωνικών και άλλων φραγμών στη μάθηση που αντιμετωπίζουν συγκεκριμένοι μαθητές.
- β) Διαμορφώνει πρόγραμμα διαφοροποιημένης ή εξατομικευμένης διδασκαλίας για μαθητές/τριες με διαπιστωμένη δυσκολία μάθησης και συμπεριφοράς, σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς της τάξης, στην οποία φοιτούν.
- γ) Πραγματοποιεί συνεργατική διεπιστημονική αντιμετώπιση των δυσκολιών του/της μαθητή/τριας στη σχολική τάξη με τα μέσα και τους πόρους που είναι διαθέσιμοι στη σχολική μονάδα, στο σπίτι και στην κοινότητα για παρεμβάσεις και παραπέμπει, με τη συναίνεση των

γονέων ή κηδεμόνων τους, τους μαθητές/τριες που χρειάζονται υποστήριξη στις ειδικές αρμόδιες δημόσιες υπηρεσίες. Αν προκύπτουν σαφείς ενδείξεις προβλημάτων ψυχικής υγείας ή παιδικής κακοποίησης ή γονεϊκής παραμέλησης, συνεργάζεται με Κοινωνικά Κέντρα Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων ή ιατρικές ή άλλες αρμόδιες δημόσιες υπηρεσίες της περιοχής της, με τις κοινωνικές υπηρεσίες του δήμου και με τις αρμόδιες δικαστικές και εισαγγελικές αρχές.

δ) Έχει την ευθύνη για τη σύνταξη και υλοποίηση βραχυχρόνιου προγράμματος παρέμβασης, εισηγείται και παρακολουθεί την εφαρμογή του Εξατομικευμένου Προγράμματος Εκπαίδευσης (Ε.Π.Ε.) για μαθητές/τριες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες της σχολικής μονάδας, τους βασικούς άξονες του οποίου εξειδικεύει σε συγκεκριμένους βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους, υποστηρίζει και παρακολουθεί την εκπαιδευτική και ψυχοκοινωνική πορεία των μαθητών/τριών και εφαρμόζει πρόγραμμα υποστήριξης των γονέων ή κηδεμόνων των μαθητών/τριών που διδάσκονται κατ' οίκον.

ε) Συντονίζει και παρακολουθεί τις δράσεις κοινωνικής στήριξης του/της μαθητή/τριας και των γονέων ή κηδεμόνων του/της και συνεργάζεται με τις κοινωνικές υπηρεσίες του δήμου και άλλους αρμόδιους φορείς.

στ) Υποστηρίζει τη σχολική μονάδα και τους μαθητές/τριες κατά τη μετεγγραφή ή τη μετάβαση σε επόμενη βαθμίδα εκπαίδευσης.

ζ) Παραπέμπει στο ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. μαθητές/τριες που συνεχίζουν, παρά την υποστήριξη στο σχολείο τους, να έχουν δυσκολίες μάθησης ή συμπεριφοράς ή ένταξης στο σχολικό περιβάλλον.

η) Συνεργάζεται με το ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. για τα θέματα των αρμοδιοτήτων του, σύμφωνα με το άρθρο 11 του Ν. 4823/2021, και, ιδίως, για τον

σχεδιασμό και την εφαρμογή στοχευμένων εκπαιδευτικών και ψυχοκοινωνικών παρεμβάσεων, σε ατομική ή ομαδική βάση, για την υποστήριξη του συνολικού έργου της σχολικής μονάδας.

Η Ε.Δ.Υ. αποτελείται από τα ακόλουθα μέλη, τα οποία ορίζονται με τους αναπληρωτές τους:

α) Τον Διευθυντή/ντρια ή Προϊστάμενο/η της σχολικής μονάδας, ως Πρόεδρο, ο/η οποίος/α αναπληρώνεται από τον/τη νόμιμο/η αναπληρωτή/τρια του.

β) Έναν εκπαιδευτικό Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (Ε.Α.Ε.) του Τμήματος Ένταξης (Τ.Ε.) ή, αν δεν υπάρχει, έναν εκπαιδευτικό με εξειδίκευση στην Ε.Α.Ε. ή έναν εκπαιδευτικό παράλληλης στήριξης συνεκπαίδευσης που υπηρετεί στη σχολική μονάδα, με τον αναπληρωτή του.

γ) Έναν ψυχολόγο του κλάδου ΠΕ23.

δ) Έναν κοινωνικό λειτουργό του κλάδου ΠΕ30.

Β) Αναφορικά με τις Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης,

Στο άρθρο 16 του Ν. 4823/2021 (ΦΕΚ 136 Α'/3-8-2021) προβλέπονται τα εξής:

1. Σε κάθε Σχολική Μονάδα Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (Σ.Μ.Ε.Α.Ε.) λειτουργεί Επιτροπή Διεπιστημονικής Υποστήριξης (Ε.Δ.Υ.), η οποία συγκροτείται με απόφαση του/της Διευθυντή/ντριας ή Προϊσταμένου/ης της Σ.Μ.Ε.Α.Ε.
2. Σκοπός της Ε.Δ.Υ. είναι:

α) η εισήγηση προς τον σύλλογο διδασκόντων της Σ.Μ.Ε.Α.Ε., καθώς και

β) η συνεργασία με φορείς, υπηρεσίες και αρχές για κάθε ζήτημα που αφορά στους μαθητές/τριες της σχολικής μονάδας.

Η Ε.Δ.Υ. της Σ.Μ.Ε.Α.Ε. είναι αποκλειστικά αρμόδια να αποφασίσει για την παράταση της φοίτησης των μαθητών/τριων για ένα ακόμα σχολικό έτος.

3. Η Ε.Δ.Υ. αποτελείται από:

α) τον Διευθυντή/ντρια ή Προϊστάμενο/η της Σ.Μ.Ε.Α.Ε. με τον/την αναπληρωτή/τρια του/της, ως Πρόεδρο,

β) έναν (1) εκπαιδευτικό της σχολικής μονάδας,

γ) έναν (1) ψυχολόγο του κλάδου ΠΕ23 και

δ) έναν (1) κοινωνικό λειτουργό του κλάδου ΠΕ30, με τους αναπληρωτές τους, ως μέλη.

Στη συγκρότηση της Ε.Δ.Υ. δύναται να συμμετέχουν και αναπληρωτές/τριες ψυχολόγοι του κλάδου ΠΕ23 ή κοινωνικοί λειτουργοί του κλάδου ΠΕ30, οι οποίοι/ες υπηρετούν στη Σ.Μ.Ε.Α.Ε..

21. Τι είναι το «Μεταλυκειακό Έτος –Τάξη μαθητείας»;

Σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο:

- 1) Νόμος 4763/2020 (ΦΕΚ 254/Α'/21.12.2020)
- 2) ΚΥΑ ΦΒ7/108652/Κ3/2021 (ΦΕΚ 4146/Β'/09.09.2021)
- 3) ΥΑ 109153/Κ5/2022 (ΦΕΚ 4771/Β'/12-9-2022)

- Το Μεταλυκειακό έτος –Τάξη μαθητείας στην Ελλάδα αποτελεί ένα σχήμα μαθητείας που **συνδυάζει την εκπαίδευση στο σχολείο ΕΠΑ.Λ. με την κατάρτιση στον εργασιακό χώρο σε συγκεκριμένη ειδικευση.**
- Η μαθητεία ρυθμίζεται από τη νομοθεσία και **βασίζεται σε γραπτή Σύμβαση Μαθητείας** που υπογράφεται ανάμεσα στον μαθητευόμενο και τον εργοδότη και θεωρείται από τον Διευθυντή του Επαγγελματικού Λυκείου (ΕΠΑ.Λ.). Η σύμβαση προβλέπει την αμοιβή και την απαιτούμενη για τον/την μαθητευόμενο/η ασφάλιση. **Μετά την ολοκλήρωση της περιόδου μαθητείας ο/η μαθητευόμενος/η έχει τη δυνατότητα να συμμετέχει σε εξετάσεις πιστοποίησης στον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων & Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.), που οδηγούν στην αναβάθμιση του πτυχίου του σε επίπεδο 5.**
- Το πρόγραμμα του Μεταλυκειακού έτους - Τάξη Μαθητείας **αρχίζει από την 1η Σεπτεμβρίου κάθε έτους και ολοκληρώνεται την 31η Αυγούστου του επόμενου έτους.** Η περίοδος παροχής των εργαστηριακών μαθημάτων στο ΕΠΑ.Λ. δύναται να ξεκινήσει την 1η Οκτωβρίου, ενώ η περίοδος μάθησης στον εργασιακό χώρο δύναται να πραγματοποιείται από 1η Οκτωβρίου έως την 31η Αυγούστου εκάστου έτους.
- **Το πρόγραμμα θεωρείται ολοκληρωμένο με τη συμπλήρωση των ωρών του εργαστηριακού μαθήματος ειδικότητας και των**

ημερών μάθησης στον εργασιακό χώρο, όπως αυτά καθορίζονται στον Οδηγό Κατάρτισης κάθε ειδικότητας.

- Η κατανομή μεταξύ εργαστηριακού μαθήματος και προγράμματος μάθησης σε εργασιακό χώρο καθορίζεται στον Οδηγό Κατάρτισης κάθε ειδικότητας.
- Το ποσοστό αποζημίωσης των μαθητευόμενων ορίζεται στο ενενήντα πέντε τοις εκατό (95%) επί του νόμιμου, νομοθετημένου, κατώτατου ορίου του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη, ανεξαρτήτως ηλικίας.
- Οι μαθητευόμενοι/ες, κατά το διάστημα του «Προγράμματος μάθησης σε εργασιακό χώρο», **δικαιούνται δώδεκα (12) ημέρες Κανονική Άδεια** και υπάγονται στην ασφάλιση τόσο του κλάδου παροχών ασθένειας σε είδος, όσο και του κλάδου παροχών ασθένειας σε χρήμα. **Ο δε χρόνος ασφάλισής είναι συντάξιμος, διότι καταβάλλονται εισφορές για τους αντίστοιχους κλάδους κύριας και επικουρικής σύνταξης.**

22. Ποιοι μαθητές/τριες μπορούν να συμμετέχουν στο «Μεταλυκειακό Έτος – Τάξη μαθητείας»;

Σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο:

- i. Νόμος 4763/2020 (ΦΕΚ 254/Α'/21.12.2020)
- ii. ΚΥΑ ΦΒ7/108652/Κ3/2021 (ΦΕΚ 4146/Β'/09.09.2021)
- iii. ΥΑ 109153/Κ5/2022 (ΦΕΚ 4771/Β'/12-9-2022)

1. Στο Μεταλυκειακό Έτος - Τάξη Μαθητείας εγγράφονται **κατά την ακόλουθη σειρά προτεραιότητας:**

(α) κάτοχοι απολυτηρίου και πτυχίου Επαγγελματικού Λυκείου (ΕΠΑ.Λ.) και Ενιαίου Ειδικού Επαγγελματικού Γυμνασίου-Λυκείου (ΕΝ.Ε.Ε.ΓΥ.-Λ.), καθώς και οι κάτοχοι ισότιμων προς αυτούς τίτλων της ημεδαπής και

(β) οι κάτοχοι απολυτηρίου Γενικού Λυκείου (ΓΕ.Λ.) και πτυχίου ΕΠΑ.Λ. καθώς και οι κάτοχοι ισότιμων προς αυτούς τίτλων της ημεδαπής σε συναφείς ειδικότητες.

Ο/η μαθητευόμενος/η δεν πρέπει να έχει προηγούμενη συμμετοχή σε πρόγραμμα μαθητείας, δεν υπάρχει ανώτατο όριο ηλικίας για τη συμμετοχή στο πρόγραμμα μαθητείας και για την εγγραφή προβλέπεται διαδικασία επιλογής με υποβολή ηλεκτρονικών αιτήσεων.

2. Ο/η μαθητευόμενος/η οφείλει να είναι εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης και κατάρτισης κατά την υπογραφή της σύμβασης μαθητείας και σε όλη τη διάρκεια του προγράμματος του Μεταλυκειακού Έτους-Τάξης Μαθητείας. **Μη συμμόρφωσή του/της συνεπάγεται διακοπή του προγράμματος.**

3. Οι απόφοιτοι ΕΝ.Ε.Ε.ΓΥ.Λ μπορούν να συμμετέχουν σε τμήμα μαθητείας, **με την προϋπόθεση ότι υπάρχει διαθέσιμος τουλάχιστον**

ένας εκπαιδευτικός ΕΝ.Ε.Ε.ΓΥ.Λ ως Επόπτης-Εκπαιδευτικός για το τμήμα. Η διαδικασία για την εγγραφή και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά είναι τα ίδια όπως και για τους υπόλοιπους υποψηφίους. Επί πλέον, απαιτείται θετική εισήγηση από το Κέντρο Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.). Θα πρέπει οι ενδιαφερόμενοι να έλθουν σε επαφή με το ΕΝ.Ε.Ε.ΓΥ.Λ όπου τηρείται ο φάκελος φοίτησής τους. Έχουν θεσπισθεί κριτήρια που διευκολύνουν την ένταξη των αποφοίτων ΕΝ.Ε.Ε.ΓΥ.Λ σε τμήματα Μεταλυκειακού έτους – Τάξη μαθητείας (ποσόστωση 20% επί της δύναμης κάθε τμήματος μαθητείας και προσαύξηση μορίων).

ΠΗΓΕΣ

ΝΟΜΟΙ

- Ν. 4823/21 (ΦΕΚ 136 Α'/3-8-2021): Αναβάθμιση του σχολείου, ενδυνάμωση των εκπαιδευτικών και άλλες διατάξεις
- Ν. 3699/08 (ΦΕΚ 199 Α'/2-10-2008) : Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση ατόμων με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.
- Ν. 1894/1990 (ΦΕΚ 110 Α'/27-8-1990): Για την Ακαδημία Αθηνών και άλλες εκπαιδευτικές διατάξεις.
- Ν. 2413/1996 (ΦΕΚ 124 Α'/17-6-1996): Η ελληνική παιδεία στο εξωτερικό η διαπολιτισμική εκπαίδευση και άλλες διατάξεις.
- Νόμος 4763/2020 (ΦΕΚ 254/Α'/21.12.2020): Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/958 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018 σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση νέας νομοθετικής κατοχύρωσης των επαγγελματιών (ΕΕ L 173), κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για το Ελληνογερμανικό Ίδρυμα Νεολαίας και άλλες διατάξεις.

ΚΟΙΝΕΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- Αριθμ. 158014/Γ6/10 (ΦΕΚ 1986 Β'/23-12-2010) : Χορήγηση ακουστικών Βαρηκοΐας.
- Αριθμ. 88348/Δ3/18 (ΦΕΚ 2038 Β'/05-06-2018) : Καθήκοντα και αρμοδιότητες των κλάδων ΠΕ25 Σχολικών Νοσηλευτών και του κλάδου ΔΕ01 Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού στα σχολεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής εκπαίδευσης.
- Αριθμ. 44841/Δ3/22 (ΦΕΚ 2055 Β'/26-4-2022): Τροποποίηση της υπό στοιχεία 88348/Δ3/ 30-05-2018 υπουργικής απόφασης «Καθήκοντα και αρμοδιότητες των κλάδων ΠΕ25 Σχολικών Νοσηλευτών και του κλάδου ΔΕ01 Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού στα σχολεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής εκπαίδευσης» (Β' 2038).
- Αριθμ. 79942/ΓΔ4/19 (ΦΕΚ 2005 Β'/31-5-2019) : Εγγραφές, μετεγγραφές, φοίτηση και θέματα οργάνωσης της σχολικής ζωής στα σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.
- ΦΒ7/108652/Κ3/2021 (ΦΕΚ 4146/Β'/09.09.2021): Πλαίσιο ποιότητας μαθητείας.

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- Αριθμ. 77231/ΓΔ4/22 (ΦΕΚ 3323 Β'/28-6-2022): Τροποποίηση της υπό στοιχεία 79942/ΓΔ4/ 21-5-2019 υπουργικής απόφασης «Εγγραφές, μετεγγραφές, φοίτηση και θέματα οργάνωσης της σχολικής ζωής στα σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης» (Β' 2005).
- Αριθμ. 109153/Κ5/2022 (ΦΕΚ 4771/Β'/12-9-2022): Κανονισμός Λειτουργίας Μεταλυκειακού Έτους - Τάξης Μαθητείας.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

- Ε.Α.Ε. = Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση
- Σύμβουλοι Ε.Ε.Π. = Σύμβουλοι Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού
- ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. = Κέντρα Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης
- Ε.Δ.Υ.= Επιτροπές Διεπιστημονικής Υποστήριξης
- Σ.Μ.Ε.Α.Ε.= Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης
- Ε.Ε.Ε.Ε.Κ.= Εργαστήρια Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης
- ΕΝ.Ε.Ε.ΓΥ.Λ. = Ενιαία Ειδικά Επαγγελματικά Γυμνάσια-Λύκεια
- Ε.Π.Ε.= Εξατομικευμένο Πρόγραμμα Εκπαίδευσης
- Ε.Ε.Π. = Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό
- Ε.Β.Π.= Ειδικό Βοηθητικό Προσωπικό